

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 mars 1996 *

I mål T-93/94,

Michael Becker, tjänsteman vid Europeiska gemenskapernas revisionsrätt, bosatt i Luxemburg, företrädd av advokaten Roy Nathan, Luxemburg, med delgivningsadress, 18, rue des Glacis, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas revisionsrätt, företrädd av Jean-Marie Stenier och Jan Inghelram, båda vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress hos revisionsrätten, 12, rue Alcide de Gasperi, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av revisionsrättens beslut av den 2 december 1993 om att avslå sökandens klagomål angående hans placering i löneklass,

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden A. Saggio samt domarna V. Tiili och R. M. Moura Ramos,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 8 november 1995,

följande

Dom

Bakgrund och relevanta rättsregler

- 1 Sökanden inträdde i tjänst vid revisionsrätten den 1 september 1981. Han tjänstgjorde där vid den tyske ledamotens kabinett till slutet av dennes mandatperiod den 17 oktober 1983. När han avslutade denna tjänstgöring var han placerad i lönegrad A 4, löneklass 1.

- 2 Sökanden anställdes den 17 oktober 1983, med ett nytt anställningskontrakt, som tillfälligt anställd, med placering i lönegrad A 7, löneklass 3, och hans första arbetsdag för beräkning av tjänstetid bestämdes till den 18 oktober 1983.

- 3 Efter att ha godkänts i ett uttagningsprov för handläggare, utsågs sökanden till tjänsteman, med placering i lönegrad A 7, löneklass 3, och hans första arbetsdag för beräkning av tjänstetid bestämdes till den 18 oktober 1984.

- 4 När sökanden utsågs till tjänsteman, hade artikel 32 första stycket i tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) [vid översättningen fanns endast vissa ändringar i tjänsteföreskrifterna att tillgå i svensk version] följande lydelse: "När tjänstemannen anställs, placeras han i första löneklassen i sin lönegrad." I andra stycket tillades dock följande: "Tillsättningsmyndigheten kan emellertid med hänsyn till den berördes utbildning och särskilda yrkeserfarenhet, tillgodoräkna honom extra tjänstetid inom lönegraden. Denna extra tjänstetid får dock inte överskrida 72 månader i lönegraderna A 1-A 4, L/A 3 och L/A 4 och 48 månader i övriga lönegrader." Det var med tillämpning av det andra stycket som sökanden, när han utsågs till tjänsteman, placerades i löneklass 3 i stället för löneklass 1.

- 5 I artikel 8 i rådets förordning (EEG/Euratom/EKSG) nr 3947/92 av den 21 december 1992 om ändring av tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna (nedan kallad förordning nr 3947/92) tillades ett tredje stycke i artikel 32 i tjänsteföreskrifterna, vilket har följande lydelse: "Tillfälligt anställda som placerats i lönegrad i enlighet med de placeringskriterier som antagits av institutionen skall få tillgodoräkna sig den tjänstetid de uppnått som tillfälligt anställda om de utses till tjänstemän i samma lönegrad omedelbart efter den tillfälliga anställningen." Förordning nr 3947/92 publicerades i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 31 december 1992 (EGT nr L 404, s. 1) och trädde, i enlighet med artikel 14 i samma förordning, i kraft den 1 januari 1993.

- 6 Sökanden ansökte genom skrivelse av den 5 februari 1993 om att tillsättningsmyndigheten vid den svarande institutionen skulle revidera hans placering i löneklass med hänsyn till den nya bestämmelse som hade införts i tjänsteföreskrifterna. Sökanden medgav i sin skrivelse att lydelsen av artikel 32 i tjänsteföreskrifterna

inte år 1984 tillät att han placerades i en högre löneklass. Han motiverade emellertid sin ansökan med hänvisning till institutionernas omsorgsplikt, till omständigheten att svarandens tillsättningsmyndighet i liknande fall hade ändrat placeringar i löneklass, samt till hur viktig tjänstetiden är vid befordringsförfaranden.

- 7 Vad gällde just omsorgsplikten, underströk sökanden i samma skrivelse att tillsättningsmyndigheten, när den fattar beslut rörande en anställd, inte bara skall ta hänsyn till tjänstens intresse, utan även den anställdes intresse.
- 8 Då svaranden inte avgav något svar, upprepade sökanden sin ansökan genom en skrivelse av den 6 maj 1993. I denna skrivelse underströk han återigen hur viktig tjänstetiden är vid befordringsförfaranden.
- 9 Svaranden avslog genom skrivelse av den 2 juni 1993 sökandens ansökan. Till stöd för detta avslag anförde svaranden att placeringen i löneklass sker vid ett tillfälle och det är vid anställningen, samt att förordning nr 3947/92 inte har någon retroaktiv verkan, samt att revisionsrättens tillsättningsmyndighet aldrig någonsin har reviderat en placering i löneklass till följd av en ändring i tjänsteföreskrifterna.
- 10 Sökanden anförde den 4 augusti 1993 ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna mot att hans ansökan hade avslagits. I detta klagomål underströk han att han inte begärde att en ändring skulle göras med retroaktiv verkan, utan endast att hans placering i löneklass skulle ändras med verkan från och med den 1 januari 1993, det vill säga den dag förordning nr 3947/92 trädde i kraft. I detta sammanhang hänvisade han till ett beslut av domstolens ordförande, i vilket 102 tjänstemän vid domstolen hade beviljats just denna ändring, och till kommissionens fasta praxis sedan flera år tillbaka att tillämpa tjänsteföreskrifterna i deras aktuella lydelse.

- 11 I sitt klagomål förklarade sökanden även med ett exempel vilka olyckliga verkningar som det skulle innebära för tidigare anställda personer att inte omfattas av den nya ordning som hade införts genom artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna. Han gjorde således gällande att en tillfälligt anställd, om han godkändes i det interna uttagningsprov som vid denna tid ägde rum vid revisionsrätten för att tillsätta en tjänst i lönegrad A 5, direkt skulle kunna placeras i lönegrad A 5, löneklass 6, medan han själv inte skulle kunna placeras högre än löneklass 3, trots att han hade mer än 18 års erfarenhet av arbete i kategori A. Sökanden hävdade att en sådan obalans klart skulle vara till hans nackdel i kommande befordringsförfaranden.
- 12 Svaranden avslag klagomålet genom skrivelse av den 2 december 1993. Till stöd för detta avslag upprepade svaranden inledningsvis att den nya artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna inte var tillämplig på sökanden, eftersom denne redan hade placerats i löneklass före den 1 januari 1993, och sådan placering endast kan ske en enda gång, närmare bestämt när tjänstemannen utses. Svaranden anförde vidare att om det skulle vara så att andra institutioner har tillämpat den nya bestämmelsen på tjänstemän som har anställts före den 1 januari 1993, kunde denna omständighet inte medföra att revisionsrättens behandling av sökanden skulle betecknas som diskriminerande. Ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen kan nämligen aldrig fastställas på grundval av en jämförelse med en mer gynnsam, men rättsstridig, behandling.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 13 Det är mot denna bakgrund som sökanden, genom ansökan som har inkommit till förstainstansrättens kansli den 1 mars 1994, har väckt den aktuella talan med stöd av artikel 91.2 i tjänsteföreskrifterna.
- 14 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan förberedande utredning. Parterna har hållit anföranden och svarat på förstainstansrättens frågor vid det offentliga sammanträdet den 8 november 1995.

15 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara revisionsrättens beslut av den 2 december 1993,

— förplikta svaranden att ersätta samtliga rättegångskostnader.

16 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— fatta beslut i frågan om rättegångskostnader.

Saken

17 Sökanden har i huvudsak åberopat två grunder till stöd för sin talan. Den första grunden är att likabehandlingsprincipen har åsidosatts. Den andra grunden är att administrationen har åsidosatt sin omsorgsplikt gentemot sina anställda.

Första grunden: åsidosättande av likabehandlingsprincipen

Sammanfattning av parternas argument

18 Till stöd för sin första grund har sökanden åberopat artikel 5.3 i tjänsteföreskrifterna, enligt vilken tjänstemän som tillhör samma kategori skall lyda under

”identiska villkor vad avser anställning och karriärsutveckling”. Sökanden anser att denna bestämmelse har åsidosatts på två sätt. För det första har revisionsrätten behandlat sina tjänstemän olika genom att låta vissa behålla sin placering enligt den tidigare lydelsen av artikel 32 i tjänsteföreskrifterna och låta andra få en ny placering enligt den nya lydelsen av denna artikel. För det andra har revisionsrättens tjänstemän inte behandlats jämlikt när de har behandlats enligt den tidigare lydelsen av artikel 32, till skillnad från tjänstemän vid andra institutioner.

- 19 Vad gäller det första fallet av ojämlik behandling, har sökanden hävdad att svaranden har placerat tjänstemän som är yngre och mindre erfarna än han i högre löneklasser. Han har hävdad att svaranden inte har tagit hänsyn till syftet med förordning nr 3947/92, vilket just var att få bort de varaktiga nackdelar som den tidigare lydelsen av artikel 32 i tjänsteföreskrifterna orsakade. Sökanden har i detta sammanhang, som svar på en fråga vid sammanträdet, anfört att han vidhåller att svaranden har åsidosatt förordning nr 3947/92 genom att inte tolka förordningen korrekt med beaktande av dess syfte och likabehandlingsprincipen.
- 20 Sökanden har vidare understrukit att svaranden regelmässigt har rättat till placeringen i löneklass i liknande fall. Vissa av dessa rättelser har till och med skett efter det att samtliga administrativa tidsfrister har löpt ut. Sökanden antar att svaranden har handlat enligt vad denne har funnit lämpligt för tillfället.
- 21 Med avseende på ett liknande fall har sökanden närmare hänvisat till rättelsen av R: s placering i löneklass, trots att dennes klagomål hade avslagits och tidsfristerna hade löpt ut, placeringen i löneklass för chefen för personalavdelningen vid revisionsrätten, och, slutligen, till fallet med en tjänsteman som hade godkänts i ett internt uttagningsprov och vars placering i löneklass gjordes med beaktande av den yrkeserfarenhet denne redan hade i kategori A.

- 22 Svaranden har bestritt att de fall som sökanden har hänvisat till liknar dennes fall. Rättelserna av placeringen i löneklass för R. och för tjänstemannen vid personalavdelningen har skett med den tolkning av artikel 32 i tjänsteföreskrifterna som domstolen har gjort i sina domar av den 12 juli 1984, Angelidis mot kommissionen (17/83, Rec. s. 2907), och av den 29 januari 1985, Michel mot kommissionen (273/83, Rec. s. 347), och kan således inte åberopas av svaranden, eftersom denne har begärt en ny placering till följd av en regeländring. Svaranden har vidare hävdad att det tredje fall som sökanden har hänvisat till är "ett absolut undantagsfall där artikel 32 tillämpats en andra gång", vilket inte är relevant för den aktuella tvisten.
- 23 Svaranden har preciserat att de enda fall som liknar sökandens, är fall med tjänstemän som har anställts före den 1 januari 1993, och som i egenskap av tillfälligt anställda har placerats i samma grad alldeles innan sin anställning. Svaranden har, såväl i sina inlagor som vid sammanträdet, understrukit att ingen tjänsteman vid revisionsrätten har fått sin placering i löneklass ändrad, eftersom artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna inte kan tolkas som att den är tillämplig på anställningar som har skett efter det att förordning nr 3947/92 trädde i kraft.
- 24 Vad gäller det andra fallet av ojämlig behandling har sökanden, genom att jämföra svarandens beteende med andra institutioners beteende, erinrat om att domstolen och kommissionen på eget initiativ har ändrat placeringen i löneklass för tjänstemän, vars situation motsvarade sökandens. Han har erinrat om att tjänsteföreskrifterna har samma innehåll för samtliga anställda inom gemenskaperna och att svaranden följaktligen måste beakta andra institutioners praxis. Han har vidare understrukit att denna skillnad i behandling skulle förorsaka honom påtagliga nackdelar vid en eventuell förflyttning till en av dessa institutioner.
- 25 Enligt svaranden är jämförelsen med andra institutioner inte på något sätt relevant. Om förstainstansrätten skulle finna att revisionsrätten har tillämpat förordning nr 3947/92 på ett felaktigt sätt, är det inte längre nödvändigt med en jämförelse

med andra institutioners tillämpning. Om förstainstansrätten däremot skulle finna att revisionsrätten har tilläpmat förordning nr 3947/92 på ett korrekt sätt, betyder detta att domstolen och kommissionen har tilläpmat den på ett felaktigt sätt. I det senare fallet är det inte fråga om ojämlig behandling, eftersom, såsom förstainstansrätten själv har lagt fast, likabehandlingsprincipen måste överensstämma med legalitetsprincipen (se förstainstansrättens dom av den 23 mars 1994, *Huet mot revisionsrätten*, T-8/93, RecFP. s. II-365).

Förstainstansrättens bedömning

- 26 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att tjänsteföreskrifterna skall tolkas på så sätt att överordnade rättsregler inte åsidosätts (se domstolens dom av den 31 maj 1979, *Newth mot kommissionen*, 156/78, Rec. s. 1941, punkt 13, in fine). Enligt fast rättspraxis är likabehandlingsprincipen just en sådan överordnad rättsregel (se exempelvis domstolens dom av den 25 maj 1978, *HNL m. fl. mot rådet och kommissionen*, 83/76, 94/76, 4/77, 15/77 och 40/77, Rec. s. 1209, punkt 5, och förstainstansrättens dom av den 15 december 1994, *Unifruit Hellas mot kommissionen*, T-489/93, Rec. s. II-1201, punkt 42).
- 27 Mot bakgrund av denna rättspraxis, skall det undersökas om artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna kan tolkas som att bestämmelsen inte är tillämplig på tjänstemän som har utsetts innan den trädde i kraft, utan att en sådan tolkning innebär ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen.
- 28 I detta avseende har svaranden gjort gällande att, eftersom det inte finns några tecken på att lagstiftaren har velat ge förordning nr 3947/92 en retroaktiv verkan, är det — för att beakta de allmänna rättsprinciperna om icke-retroaktivitet och rättssäkerhet — nödvändigt att tolka artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna som att bestämmelsen inte är tillämplig på tjänstemän som har utsetts innan den trädde i kraft.

- 29 Förstainstansrätten delar inte denna uppfattning. Det förhållandet att förordning nr 3947/92 inte har retroaktiv verkan hindrar nämligen inte att man omedelbart kan tillämpa de bestämmelser som har införts i tjänsteföreskrifterna på samtliga personer som omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde, däri inbegripet de tillfälligt anställda som har utsetts till tjänstemän innan förordningen trädde i kraft. En sådan tolkning utesluts inte av lydelsen av artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna. I denna bestämmelse anges nämligen endast att en tillfälligt anställd som utses till tjänstemän i samma lönegrad omedelbart efter den tillfälliga anställningen skall få tillgodoräkna sig sin tjänstetid, och bestämmelsen innehåller ingen begränsning vad avser anställningsdagen.
- 30 Det skall tilläggas att den tolkning som svaranden vill ge artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna, skulle kunna medföra att tjänstemän som utses efter det att den nämnda förordningen trädde i kraft får en mer gynnsam placering än den som ges tjänstemän får, som har utsetts tidigare.
- 31 Av detta följer att den omständigheten att en tjänsteman har utsetts innan artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna trädde i kraft inte hindrar att denna bestämmelse kan tillämpas till förmån för honom, från och med dagen för ikraftträdandet. Denna tolkning är den enda som står i överensstämmelse med likabehandlingsprincipen.
- 32 Av det ovanstående följer att svaranden, genom att vägra att tillämpa artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna i sökandens fall, har åsidosatt denna bestämmelse samt likabehandlingsprincipen.
- 33 Med hänsyn till allt vad som har sagts ovan, skall den första grunden godtas.

Andra grunden: åsidosättande av omsorgsplikten

Sammanfattning av parternas argument

- 34 Sökanden anser att svaranden har åsidosatt sin omsorgsplikt gentemot honom. Han har erinrat om att institutionerna, när de vidtar åtgärder som rör tjänstemännens situation, måste göra en avvägning mellan tjänstens intresse och de berörda tjänstemännens intressen. De omständigheter som har föregått den aktuella tvisten, och särskilt svarandens vägran att tolka artikel 32 i tjänsteföreskrifterna med hänsyn till dess syfte, visar att någon sådan intresseavvägning aldrig har ägt rum.
- 35 Svaranden har som svar på detta argument, med hänvisning till förstainstansrättens domar av den 27 mars 1990, *Chorel mot kommissionen* (T-123/89, Rec. s. II-131), och av den 17 juni 1993, *Arauxo-Dumay mot kommissionen* (T-65/92, Rec. s. II-597), erinrat om att omsorgsplikten skall utövas med iakttagande av tillämpliga regler. Med hänsyn till denna begränsning, anser svaranden att den inte har åsidosatt omsorgsplikten, eftersom den har tillämpat artikel 32 i tjänsteföreskrifterna på ett korrekt sätt.

Förstainstansrättens bedömning

- 36 Det skall erinras om att enligt en fast rättspraxis innebär iakttagandet av omsorgsplikten att administrationen när den fattar beslut som rör en tjänstemans situation, inte bara skall beakta tjänstens intresse, utan även tjänstemannens intresse, och att denna plikt inte får leda till en tolkning som går emot en bestämmelses klara lydelse (förstainstansrättens domar *Chomel mot kommissionen*, ovannämnd,

punkt 32, Blackman mot parlamentet, T-33/89 och T-74/89, Rec. s. II-249, punkt 96, och Arauxo-Dumay mot kommissionen, ovannämnd, punkterna 37 och 38).

- 37 I det aktuella fallet har förstainstansrätten lagt fast att artikel 32 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna är tillämplig på samtliga tjänstemän, däri inbegripet de som har utsetts före det att förordning nr 3947/92 trädde i kraft (se ovan punkt 26—33). Administrationen hade således, vid behandlingen av sökandens begäran om ändring av sin placering i löneklass, inte något utrymme för skönsmässig bedömning, och kunde följaktligen inte väga tjänstens intresse mot tjänstemannens intresse när den fattade detta beslut.
- 38 Av detta följer att grunden om att omsorgsplikten har åsidosatts i det aktuella fallet saknar relevans.
- 39 Med hänsyn till allt vad ovan har sagts, skall talan bifallas.

Rättegångskostnader

- 40 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom revisionsrätten är tappande part och sökanden har yrkat att revisionsrätten skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, skall revisionsrätten förpliktas att ersätta samtliga rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

- 1) Revisionsrättens vägran att, med tillämpning av rådets förordning (EEG/Euratom/EKSG) nr 3947/92 av den 21 december 1992 om ändring av tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna, ändra sökandens placering i lönegrad med verkan från och med den 1 januari 1993, såsom sökanden har begärt genom skrivelse av den 5 februari 1993, liksom revisionsrättens beslut av den 2 december 1993 att avslå sökandens klagomål mot denna vägran, skall ogiltigförklaras.

- 2) Revisionsrätten skall bära sina egna rättegångskostnader och ersätta sökandens rättegångskostnader.

Saggio

Tiili

Moura Ramos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 mars 1996.

H. Jung

A. Saggio

Justitiesekreterare

Ordförande